

Toimintasuunnitelma 2016

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Hallituksen esitys valtuustolle 21.10.2015

Sisällys

1	Johdanto	3
2	Toimintaympäristö	3
2.1	Ajankohtainen yleistilanne	3
2.2	Rahapeliyhteisöjen yhdistäminen keskiössä vuonna 2016	4
2.3	Euroopan unioni ja kansainvälinen toiminta	4
3	Strategiset suuntaviivat, painoalueet ja avainindikaattorit	4
3.1	Hyvinvointitaloudessa ihminen ja talous voivat hyvin	5
3.2	Järjestötoiminta luo hyvinvointia ja osallisuutta sekä vahvistaa sosiaalista pääomaa	5
3.3	Kaikille yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvinvointiin ja terveyteen	6
4	Viestintä	6
5	Noste-lehti	7
6	Talous	7
7	Henkilöstö	7
8	Hallinto	8
	Liite 1: Toimintavuoden painopisteet ja niiden arviointi	9
	Liite 2: Koulutuksia ja tapahtumia vuonna 2016	10

1 Johdanto

SOSTEn vuoden 2014 ylimääräinen liittokokous hyväksyi liitolle vuoteen 2021 ulottuvan strategian. Vuoden 2015 varsinainen liittokokous asetti sen pohjalta suuntaviivat kuluvalle liittokokouskaudelle 2016 – 2018 ja ja saman kevään liittovaltuustossa linjattiin vuoden 2016 painopisteet. Näiden linjausten pohjalta on syntynyt tämä toimintasuunnitelma. Liiton toiminta siirtyy tulevan vuoden ja vakituisten toimitilojen myötä lähemmäs toiminnallisen vakiintumisen aikaa.

Näkyvimmat ja eniten työtä vaativat yksittäiset tapahtumat ovat heinäkuussa SuomiAreena ja lokakuussa M/S SOSTE -risteily. SOSTE on mtv3:n yhteistyökumppani vuoden 2016 Suomi Areenassa. M/S SOSTE -risteily kerää yhteen yli tuhat järjestöihmistä verkostoitumaan ja nauttimaan runsaasta asia- ja viihdeohjelmasta. Yksittäisistä julkaisuista laajimmalle leviävä on kahden vuoden välein toimitettava Järjestöbarometri, joka ilmestyy toimintavuonna alkusyksystä.

SOSTEn toiminnan on oltava vahvasti jäsenten ohjauksessa. Liiton olemassaolon oikeutus on, että jäsenet kokevat saavansa meiltä lisäarvoa. Vahva ja kattava jäsenkenttä on SOSTEn yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edellytys. Yhteiskuntaan voimme puolestaan tehokkaasti vaikuttaa vain yhteistyössä jäsenten kanssa.

Jäsenet ovat SOSTEn strategiassa kirjanneet arvoiksemme oikeudenmukaisuuden, avoimuuden, väkevyyden ja edelläkävijyyden. Niistä erityisesti väkevyys ja edelläkävijyys asettavat SOSTELLE haasteen luodata maailman ja Suomen muutosta ennakkoluulottomasti, reagoida siihen vahvasti sekä yhdessä jäsenten kanssa luoda vastauksia muutokseen.

Toimintaympäristön muuttuessa väkevän edelläkävijän tulee kyetä punnitsemaan vakiintuneidenkin näkemysten kantavuutta. Rahapeliyhteisöjen yhdistämiseen johtamassa oleva prosessi on tuottanut tästä meille näkyvän esi-merkin. On ollut tärkeää, että SOSTEn jäsenten valitsemat luottamushenkilöt hallituksessa ja valtuustossa ovat kyenneet tekemään asiassa yksimieliset päätökset.

2 Toimintaympäristö

2.1 Ajankohtainen yleistilanne

Vuonna 2015 nimitetty Juha Sipilän hallitus on päättänyt toteuttaa mittavia rakenteellisia uudistuksia ja säästöjä. Tämä asettaa SOSTELLE merkittävän vaikuttamistehtävän. Vaikuttamisen lähtökohta on jäsenten hyväksymä strategia, jonka keskeisenä tavoitteena on kääntää yhteiskunnan kehitystä polarisaation ja juridisaation poluilta kohti hyvinvointitaloutta – pitkäjänteisempään politiikkaan, jossa hyvinvoivat ihmiset ja elinvoimaiset järjestöt ovat taloudellisen kasvun edellytyksinä. Taloudellinen kasvu ja julkisen talouden tasapainottuminen ovat puolestaan edellytyksiä hyvinvointivaltion säilymiselle. Leikkaukset ja yhdessä sopimisen ilmapiirin heikentyminen voivat johtaa yhteiskunnallisten vastakohtien kärjistymiseen ja jopa yhteiskuntarauhan järkkymiseen. Tämä on huolestuttavaa erityisesti heikommassa asemassa olevien kannalta. SOSTEn tulee omalta osaltaan olla rakentamassa siltoja eri yhteiskuntapiirien välille. Kansalaisjärjestöjen on oltava osallisina niitä koskevassa valmistelussa.

Merkittävä osa säästötarpeesta on tarkoitus toteuttaa uudistamalla rakenteita ja näin lisätä tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Tässä suhteessa vuoden 2016 keskeisin prosessi SOSTEn kannalta on sote-uudistus, johon vaikuttamiseen valtuusto hyväksymissään painopisteissä on antanut askelmerkit. Keskeistä on kyetä rakentamaan palvelu- ja hoitoketjut niitä käyttävien ihmisten eikä organisaatioiden näkökulmasta, ja lopettaa vastuiden pallottelu. Myös rahoitusjärjestelmän uudistaminen on välttämätöntä. Ihmisten oikeusturvan ja palveluiden valvonnan näkökulmasta keskeistä on vaikuttaa myös hallintorakenteiden uudistamiseen.

Jotta alijäämää ja kestävyysvajetta voidaan pienentää, entistä useamman on käytävä töissä. Jotta osatyökykyisten merkittävää työvoimareserviä voidaan kunnolla käyttää, on sosiaalivakuutusjärjestelmää, kuntoutusjärjestelmää kehitettävä ja asenneilmastoa parannettava. On välttämätöntä, että kehittäminen tapahtuu tiiviissä yhteistyössä sosiaali- terveysjärjestöjen, ihmisten arjen asiantuntijoiden kanssa. Yksinomaan työmarkkinaosapuolten toimin kehittäminen ei onnistu.

Keskeistä työllistymisen edellytysten parantamisessa on myös sosiaaliturvajärjestelmän kehittäminen. Mittavat indeksileikkaukset, joista hallitusohjelmassa päätettiin, ovat työlinjan vastaisia. Ne lisäävät köyhyyttä, vaikka

Suomi on sitoutunut 2020-strategian tavoitteiden mukaisesti vähentämään köyhyyttä ja riippuvuutta toimeentulotuesta. Toimeentulokiriippuvuus heikentää kannusteita työllistystä, koska lisätulot leikkautuvat lähes kokonaan pois. SOSTE ei hyväksy eikä pidä viisaana leikkauksia yhteiskunnan heikoimmilta.

Suomeen hakeutuu kuluvana ja todennäköisesti myös ensi vuonna aikaisempiin vuosiin nähden merkittävän suuri määrä turvapaikanhakijoita, todennäköisimmin useita kymmeniä tuhansia työikäisiä henkilöitä. Sosiaali- ja terveysjärjestöt kantavat monessa kohdassa eturivin vastuuta tilanteeseen vastaamisesta organisoimalla vastaanottoa ja muuta apua. Turvapaikanhakijoiden määrän äkillinen lisääntyminen on johtanut vastakkainasetteluihin, jotka on määrätietoisesti purettava lähtökohtana apua tarvitsevien ihmisarvoinen kohtelu – myös tässä järjestöt toimivat sillanrakentajina paikallisyhteisöissä ja laajemmin yhteiskunnassa. Turvapaikanhakijoiden kotoittamiseen on määrätietoisesti panostettava – nopeilla, tehokkaasti kohdennetuilla ja riittävästi resursoituilla toimilla suurikin määrä uusia asukkaita saadaan kotoutettua aktiiviseksi osaksi suomalaista yhteiskuntaa. Näin voidaan parhaimmillaan piristää myös maamme taloutta. Jos kotoittamistoimet laiminlyödään, luodaan perusta vakaville ongelmille.

2.2 Rahapeliyhteisöjen yhdistäminen keskiössä vuonna 2016

Juha Sipilän hallitus on päättänyt yhdistää kolme rahapeliyhteisöä. Tämä asettaa ison haasteen SOSTEn vaikuttamistoiminnalle, jotta sosiaali- ja terveysjärjestöjen edut voidaan tilanteessa turvata. Tärkeää on, että esimerkiksi tuontajakosuhteisiin liittyvät asiat on päätetty talvella 2015 työskennelleen edunsaajatyöryhmän esityksen mukaisesti.

Keskeisiä kysymyksiä ovat kansalaisjärjestötoiminnan avustamisen uudet pelisäännöt ja jakoprosessi. Niiden lähtökohtana on säilytettävä byrokratian vähentäminen ja järjestöjen autonomian kunnioittaminen. Uuden järjestelmän kehittämisessä SOSTE jatkaa tiivistä vuoropuhelua jäsentensä kanssa. On tärkeää, että uuden yhtiön kulttuurista tulee järjestötoimintaa ja muuta edunsaajakenttää ymmärtävä. Samalla haittojen ehkäiseminen on iskostettava uuden organisaation ydintehtäviin.

Kun uusi avustusjärjestelmä avustusehtoineen on selkiytynyt, SOSTEn vastuulla on kouluttaa sosiaali- ja terveysalan järjestöt toimimaan uudessa järjestelmässä. Jotta muutoksesta tulisi mahdollisimman sujuva, avustusten käyttäjät on otettava tiiviisti mukaan kaikkeen valmisteluun lomakkeista lähtien.

2.3 Euroopan unioni ja kansainvälinen toiminta

SOSTE on mukana EU-edunvalvontahankkeessa, jonka toisena osapuolena toimii Veikkauksen edunvälittäjien verkosto. Vuoden 2015 alussa alkanut yhteishanke jatkuu vuonna 2016, jolloin erityisenä huomion kohteena on Euroopan komission digitaalisten sisämarkkinoiden strategia DSM. Strategia sisältää kuusitoista toimenpide-ehdotusta, joista valtaosalla voi olla vaikutuksia verkossa tapahtuvan rahapelaamisen kehitykseen ja sääntelyyn. Huomiota on kiinnitettävä komission aikeisiin kieltää verkossa tarjottavien palvelujen maantieteellinen rajaaminen.

ICSW:n v. 2016 maailmankongressissa valitaan ICSW Euroopan hallitus. Järjestön pohjoismainen yhteistyötapaaminen järjestetään toimintavuoden syksyllä. IUHPE:n v. 2016 maailmankonferenssissa valitaan järjestön hallituksen jäsenet sekä ilmoitetaan vuoden 2019 maailmankonferenssin pitopaikka. SOSTE on ilmoittanut alustavasti olevansa kiinnostunut toimimaan sen järjestäjänä.

SOSTEn hallitus on linjannut, että liitolla voi olla kerrallaan yksi merkittävä kansainvälinen edustustehtävä. ICSW:n tai IUHPEn luottamustoimiin pyrkimistä harkitaan toimintavuonna tästä lähtökohdasta käsin. EuroHealthNet -verkoston toimintaan osallistutaan entistä aktiivisemmin.

3 Strategiset suuntaviivat, painoalueet ja avainindikaattorit

Kustakin strategisesta painoalueesta on lukuihin 3.1. – 3.3. kirjattu suunnitellun toiminnan pääkohdat. Toimintavuoden painopisteitä ja niiden arviointia on kuvattu **liitteessä 1**. Jo tiedossa olevat toimintavuoden koulutukset, seminaarit ynnä muut tapahtumat on lueteltu **liitteessä 2**.

Vuoden 2015 liittokokouksessa määriteltiin **vuosien 2016–2018 suuntaviivoiksi**

- Hyvinvointitalouden osalta: käsitteen ja siihen liittyvän kokonaisuuden rakentaminen; järjestötoiminnan vaikutusten ja yhteiskunnallisten hyötyjen osoittaminen; talouspoliittisen asiantuntemuksen tarjoaminen jäsenjärjestöille; sekä SOSTEn roolin vahvistaminen yhteiskuntapoliittisena asiantuntijana ja keskustelijana.
- Järjestöjen elinvoiman osalta: järjestöjen toimintaedellytysten edistäminen, toiminnan tulosten ja vaikutusten näkyväksi tekeminen sekä järjestöjen palvelutuotannon edellytysten tukeminen ja vahvistaminen.

Järjestöjen yhteistyön tukeminen ja kannustaminen, kiinnittäen huomiota erityisesti pieniin valtakunnallisiin järjestöihin. Sekä järjestöjen tukeminen vapaaehtoistoiminnan muutokseen vastaamisessa

- Ihmislähtöisten ja yhdenvertaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisen osalta: ennaltaehkäisevän sekä sosiaalista hyvinvointia ja terveyttä näkökulman edistäminen; järjestelmiin vaikuttaminen ylisukupolvisen huono-osaisuuskierteen katkaisemiseksi; sen edistäminen, että kaikkien kansalaisryhmien etua valvotaan ja osallisuus taataan yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.
- SOSTEn henkilöstön ja talouden osalta: liitolla on sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö, jolla on mahdollisuudet kehittää osaamistaan ja menestyä työssään; sisältöasiantuntemus, jäsenpalvelut sekä yhteiskuntapoliittista vaikuttamista koskeva metodinen asiantuntemus ovat tasapainossa. Henkilöstömäärän osalta linjataan, että liitto hoitaa lähivuosien tehtävänsä vuoden 2015 suuruisilla henkilöstö- ja talousresursseilla.

Vuoden 2015 liittokokouksessa hyväksytyt **toiminnan ja talouden avainindikaattorit vuosille 2016–2018**:

- Kuntien hyvinvointikertomukset ja talousarviot
- Järjestötoimintaa koskeva lainsäädäntö
- Mediaseuranta
- Sosiaalibarometrit: julkisten palveluntuottajien arviot hyvinvoinnin, palvelujen ja palvelujärjestelmän tilasta ja ennakointi tulevasta kehityksestä
- Järjestöbarometrit: näkemykset paikallisesta, alueellisesta ja valtakunnallisesta järjestötoiminnasta – kysynnässä ja volyymissa raportoitavat muutokset
- SOSTEn sisäiset mittarit: toimintakertomukset ja tilinpäätökset; henkilöstökyselyt (VARMA) ja puolivuosisarvioinnit

Valtuuston **vuodelle 2016 asettamat painopisteet** kullekin strategian painoalueelle ovat

- Hyvinvointitalouden osalta: SOSTE vakiinnuttaa asemansa yhteiskuntapoliittisena keskustelijana ja asiantuntijana siten, että hyvinvointitalouden näkökulma talouspoliittisessa keskustelussa vahvistuu
- Järjestöjen elinvoiman osalta: SOSTEn tavoitteena on turvata sosiaali- ja terveysalan järjestöjen toimintaedellytykset ja asema rahapeliyhteisöjen fuusiossa
- Ihmislähtöisten ja yhdenvertaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisen osalta: ennaltaehkäisevä näkökulma; sosiaalista hyvinvointia ja terveyttä edistävä näkökulma; järjestöjen ja palvelun käyttäjien osallisuus sekä järjestöjen palvelutuotannon edellytysten turvaaminen; sosiaalialan yksityisen toiminnan keskittymisen ja yksipuolistumisen hillitseminen; hyvinvointivaikutuksien arviointi
- Henkilöstön osalta: työntekijöiden hyvinvoinnin ja asiantuntemuksen kehittyminen ja viestinnällisten valmiuksien vahvistaminen

3.1 Hyvinvointitaloudessa ihminen ja talous voivat hyvin

Vuoden 2016 painopiste

- SOSTE vakiinnuttaa asemansa yhteiskuntapoliittisena keskustelijana ja asiantuntijana siten, että hyvinvointitalouden näkökulma talouspoliittisessa keskustelussa vahvistuu

Toiminnan pääkohdat vuonna 2016

Julkisessa keskustelussa ja vaikuttamistyössä hyvinvointitalous-käsitettä ja hyvinvointitalouden sisältöjä hyödynnetään entistä enemmän. Sisältöjä kehitetään painopisteinä hyvinvointi-investoinnit, hyvinvointitalouden mittaaminen sekä kustannusvaikuttavuuden osoittaminen. Käsitteestä tehdään vaikuttamisväline järjestöille. Hyvinvointitaloutta viestitään suunnitelmallisesti ja SOSTEn antamissa lausunnoissa sekä vaikuttamistyössä hyvinvointitalouden teemoja pidetään esillä. Jatketaan keskustelua edellytyksistä kaventaa kestävyysvajetta lisääntyneen maahanmuuton avulla.

Hyvinvointitalouden sidosryhmätyötä jatketaan sekä elinkeinoelämän, tutkimuslaitosten ja ajatushautomoiden että kansalaisjärjestöjen suuntaan. Teema on esillä sekä SOSTEn omissa että muiden järjestämissä tilaisuuksissa. Hyvinvointitaloutta kehitetään yhdessä SOSTEn jäsenjärjestöjen kanssa ja hyvinvointitalouden kokonaisuutta esitellään alueverkostoissa. Hyvinvointitalouden näkökulmaa tehdään tunnetuksi ja sisältöjä kehitetään eteenpäin SOSTEn kansainvälisten yhteistyötahojen kanssa.

3.2 Järjestötoiminta luo hyvinvointia ja osallisuutta sekä vahvistaa sosiaalista pääomaa

Vuoden 2016 painopiste

- SOSTEn tavoitteena on turvata sosiaali- ja terveysalan järjestöjen toimintaedellytykset ja asema rahapeliyhteisöjen fuusiossa

Toiminnan pääkohdat vuonna 2016

SOSTE kehittää yhdessä jäsentensä kanssa järjestötoimintaa vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin ottaen huomioon erityisesti vapaaehtoistoiminnan toimintaympäristössä tapahtuvaan muutokseen. Tuemme järjestöjä niiden toiminnan toteuttamisessa ja kehittämisessä sekä vaikutamme kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia rajoittavan sääntelyn keventämiseksi.

SOSTE edistää ja koordinoi jäsenjärjestöjen keskinäistä yhteistyötä sekä ylläpitää verkostoja jäsenten kohtaamisten ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi. Toiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota pienten järjestöjen yhteistyön tukemiseen.

SOSTE toimii järjestöjen rahoituksen turvaamiseksi sekä tukee järjestöjä niiden perustoiminnassa erilaisin jäsenpalveluin. Tuemme järjestöjä niiden toiminnan tulosten ja vaikutusten näkyväksi tekemisessä. Pyrimme turvaamaan järjestöjen toimintaedellytykset ja aseman mahdollisessa rahapelifuusiossa.

SOSTE edistää asiakkaiden sekä järjestöjen osallisuutta sote-palveluiden uudistamisessa. Pyrimme turvaamaan järjestöjen palvelutuotannon edellytykset sote-palveluiden uudistamisessa ja tuomaan esille sosiaalialan kasvavan yksityisen palvelutuotannon kehityssuunnan. Kunta-järjestöyhteistyön kehittäminen on keskeisessä asemassa SOSTEn toiminnassa.

3.3 Kaikille yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvinvointiin ja terveyteen

Vuoden 2016 painopisteet

- Sosiaali- ja terveystalouden uudistamisessa SOSTEn vaikuttaa siihen, että mukana ovat
 - ennaltaehkäisevä näkökulma
 - sosiaalista hyvinvointia ja terveyttä edistävä näkökulma
 - järjestöjen ja palvelun käyttäjien osallisuus sekä järjestöjen palvelutuotannon edellytysten turvaaminen
 - sosiaalialan yksityisen toiminnan keskittymisen ja yksipuolistumisen hillitseminen
 - hyvinvointivaikutusten arviointi

Toiminnan pääkohdat vuonna 2016

Toiminnan kärki on painopistemäärittelyn mukaisesti sosiaali- ja terveystalouden uudistamiseen vaikuttamisessa. Vaikuttaminen tapahtuu valtakunnallisesti ja alueellisesti uudistusta valmistelemissa työ- ja taustaryhmissä, lainsäädäntövaikuttamisen kautta (työryhmät, lausunnot, kannanotot) ja muilla vaikuttamistoimilla (seminaarit, tapahtumat, koulutustilaisuudet, mediavaikuttaminen, verkostotyö).

SOSTE vaikuttaa aktiivisesti kaikissa sosiaali- ja terveystalouteen ja -palveluihin sekä ihmisten hyvinvointiin liittyvissä lainsäädäntöhankkeissa. Näitä ovat toimintavuoden aikana mm. monikanavarahoituksen purkamiseen liittyvä sääntely, palvelujen valinnanvapautteen liittyvä sääntely, yksityiseen sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyä ja tietosuojaa koskevien säännösten uudistaminen sekä asiakasmaksulainsäädännön kokonaisuudistus, mielenterveyslain ja päihdehuoltolain kokonaisuudistus, sosiaalihuollon asiakaslain ja potilaslain uudistaminen tai yhteensovittaminen sekä lääkelain kokonaisuudistus.

SOSTE edistää painoalueen päämääriä kansallisten ja kansainvälisten verkostojen avulla. Sisältöalueiden tieto- ja osaamispohjaa laajennetaan omien selvitysten (Barometrit, minigallupit) ja mikrosimulaatiomallin avulla. SISU-mikrosimulaatiomallilla arvioidaan erityisesti tulonsiirtojärjestelmään tehtävien muutosten konkreettisia taloudellisia vaikutuksia ja käytetään tuloksia osana vaikuttamistyötä.

4 Viestintä

Viestinnän merkittävimpiä hankkeita vuoden 2016 aikana ovat muiden muassa kuntavaalikampanjan suunnittelu, SuomiAreena-kumppanuus, M/S SOSTE -risteily sekä joukko viestinnän kehittämishankkeita, jotka on linjattu 2015 syksyllä hyväksytyssä viestintästrategiassa. Näistä tärkein on järjestön tunnettuuden kasvattaminen sekä päättäjien että toimittajien keskuudessa. Tätä tehdään erityisesti valtuuston päättämässä painopisteteemoissa: hyvinvointitalouskäsitteen vakiinnuttamisessa, sote-vaikuttamisessa ja rahapelifuusion edistämisessä järjestöjen toivomalla tavalla.

Hyvinvointitalous

Hyvinvointitalouden viestintää suunnataan erityisesti poliittisille toimittajille ja taloustoimittajille. Vuoden aikana järjestetään taustoittavia tapaamisia toimittajien kanssa ja toimituksille tarjotaan aktiivisesti ajankohtaisia juttuaiheita. Viestiä havainnollistetaan yhdessä tiimin asiantuntijoiden kanssa etsimällä esimerkkejä sekä tuomalla

esiin investointien ja leikkausten yhteiskunnallisia vaikutuksia. Näitä käytetään muun muassa vuoden aikana tuotettavissa julkaisuissa. Verkkosivun www.hyvinvointitalous.fi sisältöä kehitetään muun muassa tuottamalla sivustolle ajankohtaisia blogitekstejä.

Järjestöjen elinvoima

Rahapelifuusiovaikuttamisen edellyttämä viestintä tulee olemaan keskeisellä sijalla SOSTEn viestinnässä. Eri-tyistä huomiota kiinnitetään fuusion edellyttämään jäsenkoulutuksen viestintään. Muita tärkeitä teemoja ovat järjestöjen palvelutuotannon roolin ja merkityksen kirkastaminen päättäjille. Järjestötoiminnan näkyväksi tekemistä tukee uudistettava Järjestöbarometri 2016.

Hyvinvoivat ihmiset

Sote-vaikuttamisen suurin haaste järjestöille on tuoda abstraktiin hallinnonuudistuskeskusteluun ymmärrettävä, ihmislähtöinen näkökulma. Viestintä tuottaa vaikuttamisen tarpeisiin sähköisen materiaalipaketin, jonka avulla uudistusten vaikutuksia tehdään ymmärrettäväksi.

Viestinnän kehittämishankkeet

SOSTEn verkkosivustoja – sekä ulkoista että intranet-sivua - kehitetään vuoden 2016 aikana. Intranet uudistetaan osana sisäisen viestinnän ja dokumentinhallintajärjestelmän kehittämistä. Ulkoisen sivuston kehittäminen aloitetaan hankkimalla viestinnän henkilöstölle osaamista käytettävyyssuunnittelusta. Vuoden aikana SOSTELLE laaditaan jäsenviestinnän ohjeet ja asiantuntijoiden viestintäkoulutusta jatketaan.

5 Noste-lehti

Noste-lehden julkaiseminen jatkuu vuonna 2016. Lehden kustantavat edelleen SOSTE ja Huoltaja-säätiö yhdessä, ja se on journalistisesti riippumaton.

6 Talous

Toiminnan tuotot sisältävät osallistumis - ja palvelumaksut, julkaisujen myynnin sekä saadut tuet ja avustukset, lukuun ottamatta RAY:n avustuksia. Toiminnan tuottojen ennustetaan laskevan 138 000 € edellisestä vuodesta. Talouden kokonaisvolyymin (kokonaiskulut ilman rahoituskuluja: 4,9 M€) odotetaan pysyvän aiempien vuosien tasolla. Toiminta edellyttää RAY avustustason maltillista nousua, mikä johtuu siitä, että siirtyviä eriä ei ole käytettävissä edellisten vuosien tavoin.

Hankintojen prosesseja tehostetaan suunnitelmallisuudella, keskittämällä, ohjauksella ja seurannalla. Vuonna 2015 aloittanut hankintalakimies auttaa kilpailutusosaamisen lisäämisessä sekä omissa että jäsenjärjestöjen hankinnoissa.

Vuonna 2015 käyttöön otetun Office365:n toimivuutta ja mahdollisuuksia sekä sen edellyttämää osaamista seurataan ja tarvittavaan koulutukseen varaudutaan.

Työn tekemisen tehostamiseksi ja työntekijöiden vuorovaikutuksen lisäämiseksi uusissa toimitiloissa hyödynnetään monitoimitilan, perinteisten toimistohuoneiden ja hiljaisten vetäytymistilojen yhdistelmää. Yhteisten kokous-, neuvottelu- ja koulutustilojen käyttöasteiden halutaan heti alkuun nousevan korkealle tasolle. Tätä tavoitellaan lisäämällä tilaisuuksien järjestämistä omissa tiloissa. Lisäksi tarjotaan mahdollisuuksien mukaan myös jäsenjärjestöille kohtaamispaikkoja SOSTEn tiloissa. Videoyhteyksien käyttö mahdollistaa SOSTEn oman henkilöstön aktiivisen osallistuminen alueilta ilman aikaa vievää matkustamista.

Korkokuluiksi budjetoidaan 15 000 € vuodelle 2016, mikä johtuu toimitilaan nostettavasta 1 M€ suuruisesta lainasta.

7 Henkilöstö

Henkilöstöhallinnon päämääränä on tukea SOSTEn toimintaa strategisten linjausten toteutumiseksi ja sisältöaluiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Henkilöstöstrategiassa on yhteisesti määritelty painoalueet; hyvä johtaminen, osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen, työhönsä motivoitunut henkilöstö sekä hyvinvointia tukeva työyhteisö.

Henkilöstön osaamista tuetaan mahdollistamalla resurssien sallimissa puitteissa koulutusta ja osallistumista ajankohtaisiin seminaareihin ja konferensseihin. Näitä seurataan vuosittain tehtävän koulutus suunnitelman ja kehityskeskustelujen yhteydessä. Tiimien esimiehinä toimivien päälliköiden yhteinen esimiestyön kehittämisvalmennus jatkuu vuonna 2016.

Organisaation kehittämiseen ja työhyvinvointiin liittyviä aiheita työstetään yhteisesti kehittämispäivissä omina teemoinaan tai osana toiminnan suunnittelua ja arviointia. Tiimikohtaista työyhteisökehittämistä jatketaan arviointikeskusteluissa vähintään kaksi kertaa vuodessa per tiimi.

Työyhteisön, esimiestyön ja työnkuvien kehittämisen työvälineenä toimivat kahdenkeskiset kehityskeskustelut. Diacor Terveyspalvelut Oy:n kanssa solmitussa työterveys sopimuksessa painotetaan ehkäisevän työn näkökulmaa ja Eläkeyhtiö Varman kanssa jatketaan yhteistyötä työhyvinvoinnin kehittämiseksi. Yt-toimikunta kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Neuvoa-antavana ja yhteistoimintaelimenä toimiva työsuojelutoimikunta kokoontuu myös neljä kertaa vuodessa ja tarvittaessa useammin.

SOSTE osallistuu edelleen Työelämä 2020 -hankkeeseen oman ja jäsenyhteisöjen kehittämiseksi erillisten tavoitteiden mukaisesti.

8 Hallinto

Liittokokousten välisenä aikana ylintä päätösvaltaa käyttävä 26 -jäseninen valtuusto kokoontuu kevätkokoukseensa toukokuun loppuun mennessä. Kevätkokouksessa käsitellään sääntömääräisinä asioina edellisen vuoden toiminta ja päivitetään lähivuosien toiminnan suuntaviivat. Syyskokous päättää seuraavan vuoden toiminnasta ja jäsenmaksuista.

Järjestön edustajana ja toimeenpanevana elimenä hallitus kokoontuu keväällä kaksi ja syksyllä kaksi kertaa sekä tarvittaessa ylimääräisiin kokouksiin.

Operatiivisesta toiminnasta vastaa pääsihteeri. Johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kerran viikossa ja asian tuntijat osallistuvat kokouksiin tarpeen mukaan lausuntojen ja muiden sisältöalueidensa käsittelyssä. Esikunnassa valmistellaan luottamusjohdon ja toimivan johdon kokoukset, asialistat sekä SOSTEn toiminnan kokonaisuuden suunnitteluun, raportointiin, arviointiin ja valvontaan liittyvät asiakirjat.

Liite 1: Toimintavuoden painopisteet ja niiden arviointi

Toimintavuoden painopiste	Arvioinnin indikaattorit
SOSTE vakiinnuttaa asemansa yhteiskuntapoliittisena keskustelijana ja asiantuntijana siten, että hyvinvointitalouden näkökulma talouspoliittisessa keskustelussa vahvistuu	Mediaseuranta: haastattelujen, artikkelien, kolumnien ja blogitekstien määrä sekä niiden vaikuttavuus (sidosryhmäkyselyt ja analytiikat) Tavattujen ja tavoitettujen yhteistyötahojen määrät, sekä yhteistyön tulokset SOSTEn edustukset (määrät) yhteiskunta- ja talouspoliittisesti merkittävässä neuvottelukunnissa, työryhmissä ym.
SOSTEn tavoitteena on turvata sosiaali- ja terveysalan järjestöjen toimintaedellytykset ja asema rahapeliyh-teisöjen fuusiossa	SOSTEn ja järjestöjen edustus yhdistymistä valmisteluvissa toimielimissä ja uuden yhtiön hallinnossa. Sote-järjestöjen asema uudessa jakosuhdelaissa.
Sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamisessa vaikutaan siihen, että mukana ovat • Ennaltaehkäisevä näkökulma • Sosiaalista hyvinvointia ja terveyttä edistävä näkökulma • Järjestöjen ja palvelun käyttäjien osallisuus sekä järjestöjen palvelutuotannon edellytysten turvaaminen • Sosiaalialan yksityisen toiminnan keskittymisen ja yksipuolistumisen hillitseminen • Hyvinvointivaikutuksien arviointi	SOSTEn jäsenyydet ja osallistumiset sote-vaikuttamisen areenoissa: työryhmät, kuulemiset, lausuntokierrokset. Omat sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamiseen liittyvät tilaisuudet sekä tapaamiset päättäjien kanssa. SOSTEn ja sote-järjestökentän ajamien kantojen näkyminen keskustelussa, lakiesityksissä ja lainsäädännössä.
Työntekijöiden hyvinvoinnin ja asiantuntemuksen kehittyminen ja viestinnällisten valmiuksien vahvistaminen	Työhyvinvointilyseily / VARMA Puolivuotisarviointit

Liite 2: Koulutuksia ja tapahtumia vuonna 2016

SOSTE järjestää valtakunnallisia ja alueellisia koulutuksia, seminaareja, ajankohtaisfoorumeita, työpajoja ja muita tapahtumia itse ja yhdessä kumppaneiden kanssa. Tilaisuuksissa nostetaan keskusteluun yhteiskuntapolitiikan, sosiaali- ja terveysalan ja järjestötoiminnan ajankohtaisia kysymyksiä ja tarjotaan mahdollisuuksia verkostoitumiseen ja vuoropuheluun.

Yhteiskunnalliset areenat tarjoavat osallistujille kohtaamisia ja näkökulmia sekä moniulotteista ja monitasoista vuoropuhelua. Tilaisuuksissa ennakoidaan yhteiskunnan muutoksia ja etsitään uusia, tuloksia tuottavia toimintamalleja.

Huhtikuussa järjestettävät valtakunnalliset **Sosiaali- ja terveystieteiden päivät** Helsingissä pureutuvat ajassa liikkuviin sosiaali- ja terveystieteiden haasteisiin. Yhdessä STM:n kanssa järjestettävä tilaisuus tarjoaa osallistujille keskustelu- ja vaikuttamisfoorumin, viimeisintä tietoa ja ajattelemisen aiheita.

M/S SOSTE koulutus- ja verkostoitumisristeily 4.-5.10. tarjoaa järjestötoimijoille ja sidosryhmille monipuolista koulutusta järjestöjä ja hyvinvointia koskevista aiheista, kohtaamisia ja verkostoitumista sekä ripauksen viihdettä ja virkistytymistä.

Järjestöjohdon foorumit SOSTEn jäsenjärjestöjen puheenjohtajille ja toiminnanjohtajille sisältävät ajankohtaista ja tulevaisuutta ennakoivaa tietoa järjestöjen johtamisen, vaikuttamisen ja kehittämisen tueksi. Foorumeissa 26 – 27.1. ja 30.8. luodetaan toimintaympäristön muutosta järjestöjen näkökulmasta ja verkostoidutaan kollegoiden kanssa.

Politiikan kulmapöydät paneutuvat ajankohtaisiin aiheisiin ja tuovat vaikuttajia yhteiskunnan eri osa-alueilta keskustelemaan sosiaali- ja terveysjärjestöjen edustajien kanssa. Samalla vahvistetaan vaikuttamista ja luodaan yhteisiä tavoitteita. Tilaisuuksia järjestetään vuoden aikana 4 kertaa.

Eri kaupungeissa järjestettävät **kaupunkifoorumit** tiivistävät järjestöjen keskinäistä yhteistyötä ja lisäävät vuoropuhelua kaupunkien ja kuntien kanssa. Tilaisuuksissa verkostoidutaan, esitellään hankeideoita ja hankkeita, rakennetaan kumppanuuksia ja kuullaan ajankohtaista tietoa järjestörahoituksesta. Foorumit järjestetään yhteistyössä RAY:n, kaupunkien ja alueen järjestöjen kanssa ja niitä toteutuu 6 kpl.

Järjestötoiminnan kehittäminen -koulutukset tarjoavat ideoita järjestöjen näkyvyyden ja elinvoimaisuuden lisäämiseksi, osaamisen vahvistamiseksi ja kumppanuuksien kehittämiseksi. Tavoitteena on lisätä osallistujien valmiuksia toimia tuloksellisesti, vahvistaa arvioivaa ja kehittävää työotetta sekä edistää keskinäistä yhteistyötä ja verkostoitumista. Koulutuspäiviä toteutuu kevätkaudella 3 x 3 päivää tai 4 x 2 päivää, minkä lisäksi järjestetään tarvittaessa muita yksittäisiä koulutuspäiviä. TAI Vuonna 2016 koulutuskiertue toteutuu rahapeliuudistusta koskevana neuvontakiertueena (noin 20 koko päivän tilaisuutta eri puolilla Suomea).

Verkkoluennot ovat noin tunnin mittaisia katsauksia yhdistystoiminnan sisältöihin luottamushenkilöiden työn tueksi. Maksuttomia tietoisuuksia voi seurata netin kautta suorana tai katsella tallenteena myöhemmin. Verkkoluennot järjestetään vuoden aikana 4 kertaa.

Järjestötreenit ovat parituntisia dynaamisia ja keskustelevia kohtaamisia ajankohtaisista järjestöjä puhuttelevista aiheista. Maksuttomat treenejä järjestetään vuoden aikana 4 kpl.

Järjestöjohtamisen erikoisammattitutkinto on johtamisen haasteisiin paneutuva koulutusohjelma, joka antaa työkalupakin päivittäiseen työhön. Viralliseen näyttötutkintojärjestelmään kuuluvan erikoisammattitutkinnon suorittamiseen valmistavan koulutuksen toteuttavat SOSTE, Allianssi ja Valo yhdessä Rastorin kanssa. Koulutus alkaa syksyllä 2015 ja kestää noin 18 kk.

Ammattimainen varainhankinta -koulutusohjelma antaa osaamista ja menetelmiä systemaattiseen varainhankinnan kehitystyöhön, varainhankintaprojektien tavoitteelliseen ohjaamiseen ja viestimiseen. Koulutus vastaa tuotekehittäjän erikoisammattitutkinnon perusteita ja ammattitaitovaatimuksia ja sen toteuttavat SOSTE ja VaLa yhdessä Rastorin kanssa. Koulutus alkaa 20.1. ja kestää noin 18 kk.

Yhteistyössä Kepan kanssa toteutettavan neliosaisen **Yritysyhteistyön ytimessä -luentosarjan** kaksi viimeisintä osaa toteutuvat 13.1. ja 17.2. Sarja tarjoaa yritys yhteistyöstä kiinnostuneille järjestöille ideoita ja ajatuksia yhteistyön käynnistämiseen ja kehittämiseen.

OK-opintokeskuksen kanssa järjestettävä ensimmäinen valtakunnallinen **Luottamusjohdon foorumi** 27–28.5. kokoaa yhteen valtakunnallisen järjestöjen hallitusten puheenjohtajia varapuheenjohtajia verkostoitumaan, keskustelemaan ja kuulemaan kiinnostavia ajankohtaispuheenvuoroja.

Parimentorointi sisältää ohjattuja valmennustilaisuuksia mentoreille ja mentoroitaville sekä mentorin ja mentoroitavan paritapaamisia, joissa jaetaan kokemuksia ja opitaan niistä. **Ryhmämentorointi** sisältää ulkopuolisen ohjaajan fasilitoimia ryhmätapaamisia sekä ryhmän keskinäisiä tapaamisia, joissa ryhmäläiset antavat ja saavat tukea erilaisiin johtamistilanteisiin. **Mentorointipankin** tavoitteena on tarjota järjestöjohtamiseen erikoistuneita mentoreita jäsenjärjestöjen toiminnanjohtajille. Pankista voi hakea itselleen mentoria ja pankkiin voi ilmoittautua mentoriksi. Jatketaan ryhmä- ja parimentorointia sekä valmistellaan mentorointipankin perustamista.

Kohtaamisen paikat ja verkostot kokoavat väkeä alueellisiin verkostoihin, ammatillisiin verkostoihin ja teema-verkostoihin sekä ajankohtaisten erityisteemojen ympärille. Verkostot toimivat vaikuttamiskanavana, tarjoavat kokemusten- ja tiedonvaihtoa sekä vertaisoppimista ammatillisen kehittymisen tueksi. Omissa verkostoissaan koontuvat esimerkiksi järjestöjen aluetyöntekijät, arvioinnin ja kehittämisen asiantuntijat, järjestöjen koulutusvastaavat, viestijät, tutkijat, potilas- ja kansanterveysjärjestöjen asiantuntijat, ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi työskentelevät järjestöasiantuntijat sekä järjestöjen rahoituksesta vastaavat ja kiinnostuneet.

Alueelliset järjestöjamit ovat järjestöjen luottamushenkilöiden ja työntekijöiden rento kohtaamispaikka, joka tarjoaa ajankohtaisia keskusteluteemoja, vuoropuhelua, toimintaa ja kulttuuria. Parituntisia jameja toteutetaan tarpeen mukaan koulutuspäivien yhteydessä.

Syksyllä mahdollisesti toteutetaan **roadshow teemalla sote-uudistus ja järjestöt**. Tavoitteena on tiedottaa sote-uudistuksen etenemisestä ja pohtia, miten järjestöt voivat olla tukemassa sote-uudistuksen toteutumista. Tois- taiseksi, kun ei ole lakiesitystä eikä tietoa etenemistavasta, tilaisuuksien järjestäminen on auki ja edetään kun prosessi tarkentuu.

Koulutus- ja tapahtumakalenteri 2016

Tammikuu

- Yritysyhteistyön ytimessä -luentosarja osa 3, Kepa, Helsinki 13.1.2016¹
- Kaupunkifoorumi, Turku
- Vastuullinen varainhankinta -tuotekehittäjän erikoisammattitutkinto alkaa, Helsinki 20–21.1.2016
- Järjestöjohtamisen foorumi SOSTEn jäsenjärjestöjen toiminnanjohtajille, Kirkkonummi 26–27.2.2016

Helmikuu

- Yritysyhteistyön ytimessä -luentosarja osa 4, Kepa, Helsinki 17.2.2016
- Kaupunkifoorumi, Oulu
- Kaupunkifoorumi, Tampere
- Poliitiikan kulmapöytä 1, Helsinki
- Järjestötoiminnan kehittäminen -koulutuskierros 1

Maaliskuu

- Järjestötreenit 1, Helsinki
- Verkkoluento 1, Helsinki ja aluekatsomot
- Järjestötoiminnan kehittäminen -koulutuskierros 2

Huhtikuu

- Sosiaali- ja terveystieteiden päivät STM:n kanssa 20–21.4.2016, Säätytalo, Helsinki,
- Poliitiikan kulmapöytä 2, Helsinki
- Kaupunkifoorumi, Jyväskylä
- Järjestötoiminnan kehittäminen -koulutuskierros 3

Toukokuu

- Järjestötreenit 2, Helsinki
- Verkkoluento 2, Helsinki ja aluekatsomot
- Luottamusjohtamisen foorumi valtakunnallisten järjestöjen puheenjohtajille ja varapuheenjohtajille, Hämeenlinna 27 – 28.5.2016

¹ Alkusuksista 2015 tiedossa olevat päivämäärät on merkitty tähän luetteloon. Muutokset ovat mahdollisia.

Heinäkuu

- SuomiAreena, Pori (SOSTE pääyhteistyökumppani)

Elokuu

- Järjestöjohdon syysfoorumi SOSTEn jäsenjärjestöjen puheenjohtajille ja toiminnanjohtajille, Helsinki 30.8.2016

Syyskuu

- Järjestötreenit 3, Helsinki
- Verkkoluento 3, Helsinki ja aluekatsomot
- Poliitiikan kulmapöytä 3, Helsinki

Lokakuu

- M/S SOSTE, Helsinki-Tallinna-Helsinki (kotimaan matka) 4-5.10.2016
- Kaupunkifoorumi Kajaani
- Kaupunkifoorumi Kuopio

Marraskuu

- Poliitiikan kulmapöytä 4, Helsinki
- Verkkoluento 4, Helsinki ja aluekatsomot

Joulukuu

- Järjestötreenit 4, Helsinki